

Ändring av Kårkulla samkommuns grundavtal

222/00.04.01/2020

STF 16.11.2020 § 52

Mer information:

social- och hälsovårdsdirektör Ulla Tikkanen, tfn 050 355 3246
stadsjurist Lena Filipsson-Korento, tfn 050 354 0121
förvaltningschef Pilvi Kalliomaa, tfn 050 383 4260
förnamn.efternamn@grankulla.fi

Kårkulla samkommuns nuvarande grundavtal trädde i kraft 1.1.2011. Samkommunen har i väntan på social- och hälsovårdsreformen avvaktat med uppdateringen av grundavtalet. Samkommunen motiverar uppdateringen med att reformen ytterligare skjuts fram och att en uppdatering av avtalet inte längre kan vänta, varför den görs nu. Det nuvarande grundavtalet kan läsas på adressen <http://www.karkulla.fi/assets/Grundavtal.1.1.2011.pdf>.

Ändringar i samkommunens grundavtal bör godkännas av samkommunens medlemskommuner. Ändringen bör godkännas av minst två tredjedelar av antalet medlemskommuner (= 22 kommuner av 33 medlemskommuner). Dessa kommuners totala invånarantal ska vara minst hälften av det sammanräknade invånarantalet i samtliga medlemskommuner (kommunalagen § 57).

Samkommunsfullmäktige har 11.6.2020 delgetts ändringen för kännedom. Samkommunen inväntar medlemskommunernas beslut om godkännande av ändringen före utgången av september månad 2020. Det ändrade grundavtalet träder i kraft när samkommunsfullmäktige konstaterar att ett tillräckligt antal medlemskommuner godkänt det, dock tidigast den 1 januari 2021.

Ändringarna i det nya grundavtalet består av uppdateringar bl.a. i anslutning till kommunallagen som trädde i kraft 2015. Grundavtalet har också strukturerats om till en del. Det uppdaterade grundavtalet innehåller också ändringar bland annat i punkterna om samkommunens finansiering och uppgifter som samkommunen inte har ytterligare motiverat. Tidpunkten för uppdateringen är också olämplig på grund av att utkastet till regeringens proposition om social- och hälsovårdsreformen är på remiss för tillfället. Det nya grundavtalet finns som **bilaga**.

Social- och hälsovårdsutskottet beslutade 2.9.2020 bordlägga ärendet, varefter Kårkulla samkommun ombads ge mer information om de punkter där grundavtalet enligt förslag ska ändras, samt motiveringar för ändringarna. Enligt Kårkulla har inga innehållsmässiga ändringar gjorts, utan endast tekniska justeringar. Enligt Kårkulla är de centrala ändringar som skiljer det gällande avtalet från det nya förslaget följande:

- medlemskommunerna är uppdaterade pga kommunsammanslagningar
- tillägg om att samkommunen är tvåspråkig
- tillvägagångssätt vid val av ledamöter till samkommunsfullmäktige och

övriga organ, ledamöternas rösträtt, beslutsförhet och samkommunfullmäktiges uppgifter har preciserats

- kapitlet om ägarstyrningen är nytt
- budgetparagrafen har preciserats
- tillägg med punkter om ett uppföljningssystem för ekonomi och verksamhet samt om rapporteringen till medlemskommunerna
- tillagts en punkt om ändring av grundavtalet

I den på stadens försorg gjorda jämförelsen (som **bakgrundsmaterial**) presenteras det nu gällande grundavtalet och ändringsförslaget till grundavtal parallellt för att underlätta jämförelse mellan avtalen. Utskottet föreslås på följande grunder avslå de ändringar som enligt förslag ska göras i grundavtalet:

Ändringen av grundavtalet är inte en fråga endast om tekniska ändringar eller uppdatering, utan om utkastet till grundavtal godkänns enligt förslaget så kommer det att ändra t.ex. samkommunens verksamhetsidé och hur rösträtten bestäms då grundavtalet ändras. Också vissa andra bestämmelser avviker från det gällande grundavtalet utan att någon närmare motivering har anförts, t.ex. bestämmelserna om finansieringen och medlemskapet (4 §, 23 § och 26 § i ändringsförslaget).

Avsikten är att ändra bestämmelsen i grundavtalet om samkommunens uppgift och verksamhetsidé så att samkommunen i fortsättningen ska kunna ordna också andra svenskspråkiga tjänster än de som fastställs i lagen angående specialomsorger om utvecklingsstörda för medlemskommunernas invånare och andra parter. Dessa andra tjänster definieras dock inte på något sätt, och det föreligger inget förslag om att de ska finansieras på annat sätt än de lagstadgade tjänsterna. Enligt 57 § 2 mom. i kommunallagen kan en medlemskommun dock inte vid lagstadgat samarbete utan sitt samtycke åläggas att delta i skötseln av nya frivilliga uppgifter och i kostnaderna för dem. Ändringsförslaget kan medföra betydande oväntade utgifter för medlemskommunerna, även för verksamhet som dessa inte gett sitt godkännande till.

Remissbehandlingen av lagarna som ansluter till vårdreformen avslutades 25.9.2020 och lagutkastet innebär ändringar i Kårkullas ställning och i ansvaret för att ordna tjänsterna. Om vårdreformen blir verklighet kommer Kårkulla samkommuns position att ändras avsevärt. I anslutning till vårdreformen är det tänkt att samkommunerna inom sjukvårdsdistrikten och handikappvården ska lösas upp, vilket då innebär att Kårkulla samkommuns verksamhet som samkommun upphör. Enligt förslaget i 54 § i lagen om införande av lag är det tänkt att Kårkulla samkommuns uppgifter, fastigheter och verksamhetslokaler övergår i vårdlandskapets ägo. Därför är det mer ändamålsenligt att granska behovet att ändra grundavtalet först i ett senare skede av vårdreformen.

Därtill förbereds det ändringar i kommunallagen gällande bl.a. samkommuner, varför det torde uppstå nytt behov att gå igenom och ändra grundavtalet de närmaste åren.

Med anledning av ovan nämnda orsaker föreslås det att staden inte godkänner det nu opreciserade förslaget till ändring av grundavtalet.

Det bör också konstateras att en ändring av det nu gällande grundavtalet förutsätter att minst två tredjedelar av medlemskommunerna understöder en ändring och deras invånarantal är minst hälften av det sammanräknade invånarantalet i samtliga medlemskommuner. Eftersom Esbo (fullmäktige 14.9.2020 § 140), Helsingfors (styrelsen 21.9.2020 § 31) och Vanda (fullmäktige 21.9.2020 § 12) har beslutat att de inte godkänner avtalsändringarna så betyder det redan att sammanlagt 64 % av det sammanräknade invånarantalet inte godkänner ändringsförslaget.

STS:

Fullmäktige beslutar att Grankulla stad avslår ändringarna i grundavtalet för Kårkulla samkommun på de grunder som framförs ovan.

Beslut:

Beslutsförslaget godkändes.